

สรุปผลการประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๕
ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย พร้อมด้วย คณะอันประกอบด้วย นายอภิชาติ การ์ิกายูจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายประกอบ จิรกติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พลเอก ชีรเดช มีเพียร สมาชิกวุฒิสภา นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา นายประวิทย์ จันทราประภาวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา รองศาสตราจารย์-ลลิตา ฤกษ์สำราญ ที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทย นางสาวสติจิตร์ ไตรพิบูลย์สุข ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน-สหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย นางสาวมันทนา ศรีเพ็ญประภา นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานข่าวและประเมินผล สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย นางฉันทธร อุดมศิริสุข นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย และนายสุรัชพงศ์ สิกขาบัณฑิต นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ ๕ (The Fifth Global Conference of Parliamentarians Against Corruption : GOPAC) ระหว่างวันที่ ๓๐ มกราคม - ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

คณะผู้แทนรัฐสภาไทย (แถวยืน) นายประกอบ จิรกติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายประศาสน์ ประศาสน์วินิจฉัย เอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา ที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทยและนางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แถวนั่ง) พลเอก ชีรเดช มีเพียร สมาชิกวุฒิสภา นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา และ นายอภิชาติ การ์ิกายูจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การประชุมในครั้งนี้ มีคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมประมาณ ๕๐๐ คน จาก ๖๗ ประเทศ รวมถึงผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศ อาทิ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asia Development Bank) และองค์การระดับภูมิภาคเพื่อการต่อต้านการทุจริต เช่น กลุ่มภูมิภาคอาหรับ (ARPAC) กลุ่มภูมิภาคละตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latina America y el Caribe) กลุ่มภูมิภาคเอเชียใต้ (SAPAC) กลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAPAC)

การประชุม GOPAC ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตและการฟอกเงิน ภายใต้หัวข้อหลัก คือ “ผู้นำที่ดี กฎหมายที่ดี และพลเมืองที่ดี (Good Leaders, Good Laws, Good Citizens)” โดยมีการประชุมทั้งสิ้น ๔ วัน โดยวันแรก (วันพุธที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖) เป็นการประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่และงานเลี้ยงต้อนรับในช่วงค่ำ วันที่สอง (วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖) มีพิธีเปิดการประชุมและการอภิปรายในหัวข้อย่อย ๓ หัวข้อ ในวันที่สาม (วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) เป็นการอภิปรายหัวข้อย่อย(ต่อ) ในหัวข้อที่ ๔ - ๗ และการประชุมกลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาค วันที่สี่ (วันเสาร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) เป็นการรายงานผลการประชุม ปิดการประชุมและรับรองปฏิญญามะนิลาในช่วงเช้า และกิจกรรมทัศนศึกษาในช่วงบ่าย

การประชุมองค์การสมาชิกรัฐสมานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๕ ในวันที่หนึ่งของการประชุม ในช่วงเช้าเป็นพิธีเปิดการประชุม คำกล่าวต้อนรับโดยนายฮวน พอนซ์ เอนไรล์ ประธานวุฒิสภาและนายเฟลิซิโน เบลมอนต์ จูเนียร์ ประธานสภาผู้แทนราษฎร จากนั้นเป็นคำกล่าวเปิดการประชุมโดย ดร. นาเซอร์ อัล ซาเน ประธาน GOPAC และสุนทรพจน์ จากนายเบนโฆเซ ซี. อาควิวินา ที่ ๓ ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ และคำกล่าวรายงาน โดยนายจอห์น จี. วิลเลียมส์ ประธานบริหาร GOPAC ในช่วงบ่ายมีการอภิปรายหัวข้อที่ ๑ การดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) การอภิปรายหัวข้อที่ ๒ การกำกับดูแลของรัฐสภาและบทบาทการตรวจสอบในการต่อต้านการทุจริต โดยการบังคับใช้กฎหมายการต่อต้านการทุจริต ซึ่งผู้แทนจากคณะรัฐสภาไทย คือ นายประกอบ จิรภักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แสดงสุนทรพจน์ในหัวข้อนี้ โดยเน้นประเด็นว่าสมาชิกรัฐสภาและรัฐสภาในฐานะองค์กรด้านนิติบัญญัติ ควรสนับสนุนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายองค์กรในภาคเอกชนเพื่อประสิทธิภาพในการต่อต้านการทุจริตระดับโลก และการอภิปรายหัวข้อที่ ๓ กฎหมายต่อต้านการฟอกเงินและความลับของธนาคาร

ในวันที่สองของการประชุม เป็นการอภิปรายหัวข้อย่อยในหัวข้อที่ ๔ - ๗ โดยแยกออกเป็น ๒ ห้องประชุมย่อย โดยในช่วงเช้าเป็นการอภิปรายหัวข้อที่ ๔ สิทธิการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมของสังคมพลเมืองในการต่อต้านและป้องกันการทุจริต ซึ่งในช่วงถาม-ตอบ นายอภิชาติ การิกายุจน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมว่า การเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมของสังคมพลเมืองเป็นกลไกสำคัญในการต่อต้านการทุจริต รวมถึงความร่วมมืออันดีของหน่วยงานภาครัฐในการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ พร้อมย้ำถึงความสำคัญของหน้าที่สมาชิกรัฐสภาในการต่อต้านการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล และในเวลาเดียวกัน การอภิปรายในหัวข้อที่ ๕ ความโปร่งใสในการจัดซื้อของภาครัฐด้วยการตรวจสอบจากภาคประชาสังคม ก็ดำเนินการไปพร้อมกัน โดยในช่วงถาม-ตอบ นายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมเช่นกัน โดยกล่าวถึงความสำคัญของการตรวจสอบจากภาคประชาสังคมว่าจะสามารถช่วยให้การจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเป็นไปอย่างโปร่งใสขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับมาตราที่ ๙ และ ๑๓

ตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) และในช่วงบ่าย เป็นการอภิปรายในหัวข้อที่ ๖ ประมวลจริยธรรมรัฐสภา ซึ่งนายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ได้แสดงสุนทรพจน์ต่อที่ประชุมเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้ประมวลจริยธรรมเป็นเครื่องมือในการทำงานของสมาชิกรัฐสภา และย้ำว่าประเทศไทยจะสนับสนุนกฎหมายและนโยบายที่มุ่งดำเนินการเพื่อต่อต้านการทุจริต ตลอดจนร่วมสร้างสรรค์สังคมที่ปราศจากการทุจริต และขณะเดียวกัน ในห้องประชุมอีกห้องหนึ่งได้มีการอภิปรายหัวข้อที่ ๗ บทบาทของสมาชิกรัฐสภาสตรีและเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาใน GOPAC ซึ่งนางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แสดงสุนทรพจน์ในหัวข้อดังกล่าวด้วย โดยได้กล่าวถึงความสำคัญของบทบาทสมาชิกรัฐสภาสตรีในประเทศไทยและนโยบายเพื่อส่งเสริมบทบาทสตรีของรัฐบาลไทย หลังจากนั้น ได้มีการแบ่งกลุ่มย่อยออกเป็นการประชุมกลุ่มภูมิภาค ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมร่วมกับกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพื่อการต่อต้านการทุจริต หรือ SEAPAC โดยในการนี้ประเทศไทยได้รับการเสนอจากที่ประชุมให้นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย ดำรงตำแหน่งรองประธาน SEAPAC (Vice-President) โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘)

คณะผู้แทนรัฐสภาไทย (จากซ้ายไปขวา) นายประกอบ จิรกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายประวิทย์ จันทราประภาวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา นายอภิชาติ การิกาญจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายเอ็ดการ์โต เจ. อังการา ประธาน GOPAC นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายประศาสน์ ประศาสน์วินิจฉัย เอกอัครราชทูต ณ กรุงมะนิลา ที่ปรึกษาคณะผู้แทนรัฐสภาไทย พลเอก ธีรเดช มีเพียร สมาชิกวุฒิสภา และนายเจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา

ในวันที่สาม ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของการประชุม มีการกล่าวรายงานผลการประชุมของแต่ละกลุ่ม-ภูมิภาค พิธีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่าง GOPAC และ IACA (International Anti-Corruption Academy) และพิธีปิดการประชุม โดยเริ่มจากการรับรองคณะทำงานเฉพาะกิจ (GOPAC Task Force : GTF) การรับรองปฏิญญามะนิลา (Manila Declaration) โดยที่ประชุมอย่างเป็นทางการ คำกล่าวปิดประชุมจาก ดร.นาเซอร์ อัล ซาเน ประธาน GOPAC ซึ่งกำลังจะหมดวาระ และนายเอ็ดการ์โด เจ. อังการา ประธาน GOPAC ที่จะเข้ารับตำแหน่งใหม่ และการประกาศรับรองให้สาธารณรัฐอาเซอร์ไบจานเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม GOPAC ครั้งหน้า ในปี ๒๕๕๘

นางฉันทธร อุดมศิริสุข
นักวิทยาศาสตร์สัมพันธ์ปฏิบัติการ
กลุ่มงานสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชียและแปซิฟิก
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้จัดทำสรุปผลการประชุม

ปฏิญญามะนิลา

ปฏิญญาของการประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๕

เรา บรรดาสมาชิกแห่งองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ซึ่งเป็นตัวแทน
ของรัฐสภา จาก ๖๗ ประเทศ

ร่วมประชุมกัน ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๓๑ มกราคม – ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
ในการประชุมองค์การสมาชิกรัฐสภานานาชาติเพื่อการต่อต้านการทุจริต (GOPAC) ครั้งที่ ๕

ยืนยันว่า ธรรมชาติเป็นจุดมุ่งหมายร่วมกันแห่งมวลมนุษยชาติ

ยอมรับว่า แต่ละรัฐและประชาคมระหว่างประเทศควรมีบทบาทและวิถีทางในอันที่จะนำผู้กระทำ
ความผิดมาลงโทษ

ตระหนักว่า อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (UNCAC) ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘
เป็นตราสารเพื่อต่อต้านการทุจริตที่มีผลผูกพันทางกฎหมายเป็นครั้งแรกและเป็นที่ยอมรับจากนานาชาติ

มุ่งมั่น ในการบรรลุหลักการและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ในการต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างธรรมาภิบาลและ
สนับสนุนหลักนิติธรรม

โดยการนี้ สมาชิกรัฐสภาควรจะ :

๑. ส่งเสริมการนำอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตไปปฏิบัติอย่างกว้างขวาง ภายใต้
ขอบเขตของกฎหมายของแต่ละประเทศ

๒. ให้คำมั่นว่าทุกประเทศจะทบทวนอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตเป็นประจำทุกปี
และทำให้แน่ใจว่าอนุสัญญาดังกล่าวจะเป็นที่ยอมรับและมีการแลกเปลี่ยนกับประชาชนอย่างเปิดเผยและโปร่งใส

๓. เน้นย้ำเพื่อนสมาชิกรัฐสภาต่อความสำคัญของการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการนำอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตไปปฏิบัติ

๔. ตระหนักถึงบทบาทของสมาชิกสภาทั้งบุรุษและสตรี ในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความ
เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกรัฐสภา

๕. จัดทำและบังคับใช้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณแก่สมาชิกสภาทุกคน

๖. ดำเนินการเพื่อให้เกิดกลไกในการต่อต้านการทุจริตขององค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการยึดทรัพย์สินและ
ชุดใช้ทรัพย์สินที่ได้ขโมยมาจากประชาชน

๗. แสวงหาตราสารที่ได้รับการรับรองตามกฎหมายอย่างแพร่หลายซึ่งผูกพันให้ประเทศต่างๆ ร่วมมือกัน
ต่อต้านการทุจริตและทำให้ประชาคมระหว่างประเทศสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

๘. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนของสังคมอย่างกว้างขวางในการต่อต้านการทุจริต

รับรอง ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖